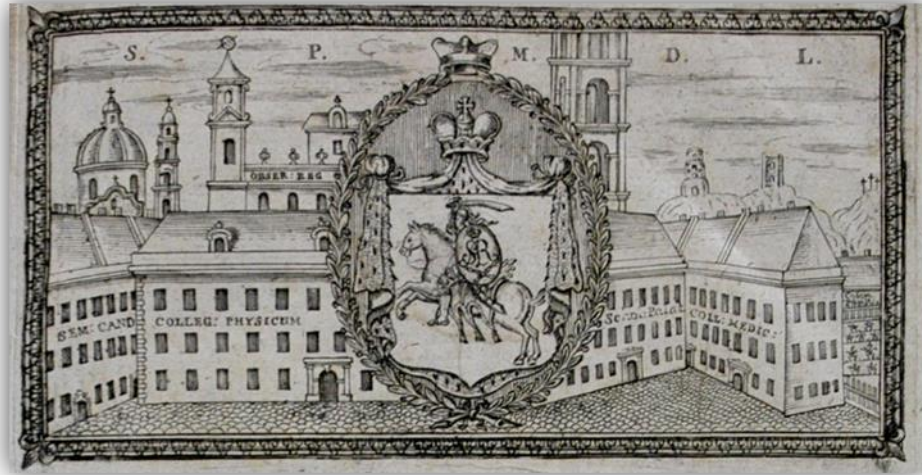

Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė XVIII amžiuje *Luomas, užsiėmimas, pašaukimas*

2017 m. lapkričio 24 d., Vilnius

Ankstyvųjų Naujųjų laikų epochoje viduramžiška trijų luomų teorija nebetenkino visuomenės poreikių. Iro šimtmečius gyvavusi socialinių padėčių hierarchija, *bajorų-gynėją* keitė *bajoras-žemvaldys-ūkininkas* ir *bajoras-valstybės tarnautojas*, plėtėsi *naujosios bajorijos* institutas, kito buržuazijos statusas. Greta tradicinių luomų formavosi visuomenės sluoksnis, kuriam įgytas išsilavinimas suteikė gebėjimą naudotis intelektualų sukurtos kultūros įrankiais kasdieniniame gyvenime bei suteikdavo aukštesnes pozicijas, nei galėjo laiduoti kilmė ar paveldėta nuosavybė. Šie žmonės sudarė įvairių sričių administracijos, teisėsaugos, politikos, diplomatijos, švietimo sistemos atramą.

XVIII amžiuje Vakarų Europoje ryškėjantys modernizacijos procesai – urbanizacija, industrializacija, biurokratizacija, sekularizacija, profesionalizacija – dar labiau spartino luominės struktūros irimą, vidinius tradicinių grupių pokyčius ir naujų socialinių grupių susidarymą. Šias grupes siejo ne bendra socialinė kilmė, bet bendri interesai, patirtys ir raiškos būdai, naujos vertybinės nuostatos ir elgesio modeliai.

Kaip visuomenės modernizacijos procesai reiškesi (ar/jei reiškesi) XVIII amžiaus Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje? Kaip kito bajorų, miesto gyventojų ir valstiečių socialinės padėties? Kiek spartūs buvo amato virsmo profesija procesai? Kokius individualios karjeros kelius suteikdavo išsilavinimas ir kaip valstybės, Bažnyčios, miesto ar dvaro administravimo institutų plėtra veikė tarnautojų subgrupių formavimąsi? Kaip reiškesi luomų sąveika Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje iki 1791 m. Miestų įstatymo ir Gegužės 3 d. konstitucijos priėmimo ir kaip ji buvo

apmąstoma XVIII amžiaus raštijoje? Ieškoti atsakymų į šiuos klausimus skatina pastaraisiais dešimtmečiais intensyvėjantys tarpdisciplininiai aštuonioliktojo šimtmečio tyrimai.

Tradicinės, šešioliktosios XVIII amžiaus tyrinėtojų konferencijos tikslas – į visuomenės struktūrą pažvelgus per *luomo*, *užsiėmimo* ir *pašaukimo* kategorijų prizmę, išryškinti socialinių grupių padėtį bei šių padėčių kaitą, skirtingų luomų sąveiką ir luomų atstovų profesinę ir (ar) kūrybinę veiklą. Pranešimo objektu gali tapti tiek konfesinės, socialinės ar profesinės bendruomenės ir jų sąveika, tiek kunigo ar vienuolio, didiko ar bajoro, karininko ar kareivio, mokytojo ar mokinio, pirklio ar amatininko, valstybinio valstiečio ar baudžiauninko veikla, apibrėžiama *amato*, *užsiėmimo* ir *pašaukimo* sąvokomis.

Maloniai kviečiame dalyvauti konferencijoje istorikus, sociologus, filosofus, menotyrininkus, literatūrologus ir kitų mokslo krypčių tyrinėtojus. Pranešimų temas bei trumpas 3-4 sakinių anotacijas prašome siųsti konferencijos koordinatoriams iki **2017 m. rugsėjo 10 d.**

Konferencija vyks Lietuvos istorijos institute (Kražių g. 5, Vilnius).

Konferencijos kalbos – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istoriografijos kalbos.

Konferencijos organizacinis komitetas:

Doc. dr. Vydas Dolinskas (Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Vilniaus universitetas)

Doc. dr. Liudas Glemža (Vytauto Didžiojo universitetas)

Doc. dr. Robertas Jurgaitis (Lietuvos edukologijos universitetas)

Prof. dr. Zigmantas Kiaupa (Lietuvos istorijos institutas)

Prof. dr. Valdas Rakutis (Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija)

Dr. Adam Stankevič (Lietuvos istorijos institutas), komiteto sekretorius

Doc. dr. Ramunė Šmigelskytė-Stukienė (Lietuvos istorijos institutas, Lietuvos edukologijos universitetas), komiteto pirmininkė

Kontaktai: smigelskyte.stukiene@gmail.com, tel. +37068448885; l.glemza@hmf.vdu.lt, tel. +37062034327; stankevic.adam@gmail.com, tel. +37052617273